

Praca dyplomowa inżynierska

Opracowanie bazy procedur numerycznych w języku Matlab umożliwiających modelowanie matematyczne reaktorów rurowych z dyspersją osiową

Autor: Paweł Osuch

Nr albumu: 283194

Promotor: dr inż. Michał Lewak

Rok akademicki: 2019/2020

Wprowadzenie

Ważnym elementem opisu reaktorów rurowych z wypełnieniem jest uwzględnienie zjawisk dyfuzji molekularnej i burzliwej, których sumaryczny efekt znany jest pod nazwą zjawiska dyspersji masy. Ze względu na złożoność opisu matematycznego tego zjawiska, dla przypadków nieizotermicznych oraz dla reakcji drugiego rzędu, nie istnieje rozwiązanie analityczne.

Cel i zakres pracy

Celem niniejszej pracy jest opracowanie programów wykonujących obliczenia numeryczne w języku Matlab, służących do modelowania matematycznego reaktorów rurowych z nałożoną dyspersją osiową.

Zakres pracy obejmuje:

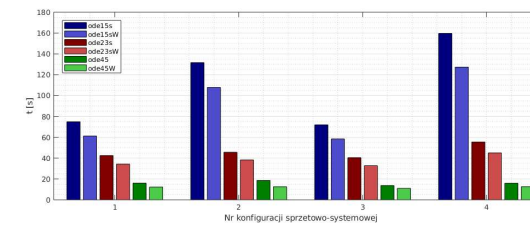
- Opracowanie programów wykorzystujących funkcje ode15s, ode23s, ode45 oraz fsolve do rozwiązywania modelu dyspersji
- Wykonanie testu porównawczego działania i szybkości pracy programu na platformie Windows oraz Linux
- Porównanie użytych metod numerycznych pod względem szybkości oraz niezawodności działania
- Przetestowanie wpływu kroku całkowania oraz maksymalnych dopuszczalnych błędów na czas wykonywania obliczeń
- Sprawdzenie działania programu dla rzeczywistych wartości parametrów bezwymiarowych

Część Teoretyczna

W części teoretycznej pracy zebrano występujące w literaturze modele dyspersji, a mianowicie model kanału otwartego, półotwartego i zamkniętego oraz wyprowadzono model matematyczny dyspersji masy z reakcją chemiczną.

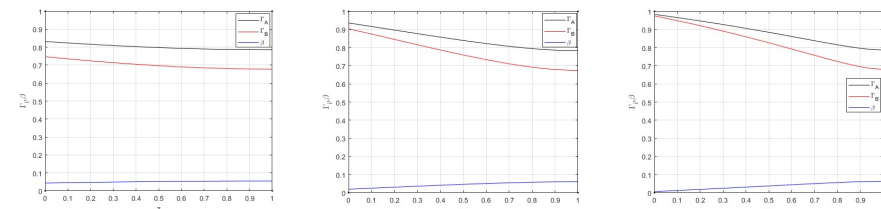
Część Obliczeniowa

Przeprowadzono testy szybkości działania programów dla 4 platform sprzętowo – systemowych, gdzie 1 i 3 – system Manjaro Linux, 2 i 4 – system Windows 10. Litera W w opisie oznacza kierunek całkowania od 1 do 0.

Rys.1. Wyniki testu szybkości wykorzystywanych metod

Sprawdzono także wyniki dla rzeczywistych wartości parametrów bezwymiarowych

Rys.1. Wyniki testu szybkości wykorzystywanych metod

Gdzie $\Gamma_i = C_i/C_{i0}$ oraz $\beta = 1 - T/T_0$

Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono, że najszybszą z wykorzystanych metod jest ode45. Zmiana kierunku rozwiązywania zagadnienia na od 1 do 0, pozwoliła na znaczący wzrost szybkości obliczeń, co może wynikać z lepszej zbieżności numerycznej stosowanych w tym przypadku warunków brzegowych.

Wnioski

Przeprowadzenie udanego testu obliczeń dla rzeczywistych wartości parametrów bezwymiarowych, uzasadnia możliwość zastosowania napisanego programu dla danych doświadczalnych. W tym celu zaleca się stosowanie w obliczeniach funkcji ode45 i ode15s wraz z algorytmem trust-region oraz przy kierunku całkowania od 1 do 0.